

SUOMEN KANSALLINEN EU-OSARAHOITTEINEN
MEHILÄISHOITO-OHJELMA 1.8.2016–31.7.2019

Raportti kauden 1.8.2018–31.7.2019 toiminnasta

1. Ohjelmakauden toteutus 1.8.2018–31.7.2019

Toimenpide	Miten toimenpide on toteutunut
Mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettava tekninen apu	
<p>1. Tarhaajien alueellinen koulutus keskittyy kunkin alueen ajankohtaisiin aiheisiin ja tarpeisiin. Opetuksesta vastaavat pääosin kouluttaja-koulutuksessa mukana olevat kouluttajat ja SML:n toimihenkilöt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opetustilaisuuksia järjestetään koko ohjelmakauden aikana arviolta 20 yhdistyksen alueella, ja niiden kesto on keskimäärin 9 opetustuntia. • Seminaareja järjestetään eri puolilla maata siten, että kaikilla mehiläishoitajilla on mahdollisuus osallistua niihin. Seminaarien aiheet ovat ajankohtaisia ja alueellisia. Seminaareja pidetään ohjelmakauden aikana 4–9, ja niissä käytetään mahdollisuuksien mukaan myös ulkomaisia luennoitsijoita. • Kouluttaja- ja tautineuvjakoulutuksen avulla ylläpidetään alueellisten kouluttajien verkostoa. Kouluttajien tehtävänä on alueellinen peruskoulutus ja aloittavien tarhaajien ohjaaminen omalla lähialueellaan. Kouluttajakoulutus pidetään viikonlopun aikana loka-marraskuussa. • Mehiläisalan kehittämisseminaarissa käydään läpi ja suunnitellaan toimintakausien tulosalueiden painotuksia, tavoitteita ja toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi. Kehittämisseminaari pidetään maaliskuussa, ja sinne kutsutaan edustajat kaikista yhdistyksistä. Kehittämisseminaarin esitykset jaetaan jäsenille jäsensivujen kautta ja yhteenveto lähetetään SML:n toimikunnille käsiteltäväksi. • Havaintotarhaajaverkostoon kuuluville tarhaajille järjestetään seminaari, jossa paneudutaan erityisesti tuotannon kannattavuuteen, varroan torjuntaan ja vaakapesäseurantaan liittyviin asioihin. Seminaari pidetään viikonloppuna kevään aikana. • Toimihenkilöitä koulutetaan muun muassa viestintään ja kannattavuuteen liittyvissä asioissa. Tarpeen mukaan voidaan osallistua ulkopuolisten tahojen järjestämään koulutukseen. • Kouluttajille sekä seminaareihin ja alueelliseen koulutukseen osallistuville laaditaan opetusmateriaalit sekä luentomonisteet ja -oppaat. Lisäksi ohjelman toteuttajien käyttöön hankitaan tarvittavia opetusvälineitä ja mehiläistalouden kirjallisuutta. 	<p>Toimenpiteen toteutuminen on esitetty taulukoissa 2 ja 3.</p> <p>Kouluttajakoulutusten esitykset laitettu kouluttajien sivustolle kouluttajien käyttöön. Paikallisyhdistysten koulutuksiin toimitettiin oppikirjaa.</p> <p>Kauden aikana tuotettiin luomu- ja pölytysoppaat sekä neljä opetusvideota.</p>
<p>2. Tuetaan kansainvälistä yhteistyötä ja osallistutaan mehiläisalan kongresseihin, kuten Pohjoismaiden ja Baltian maiden NBBC-kokoukseen. SML:n toimihenkilö osallistuu myös yhteistyöhankeisiin, kuten COLOSS-yhteistyöhön</p>	<p>[Nimi poistettu yksityisyyden suojan vuoksi] osallistui Coloss monitoring ja Coloss B-rap kokouksiin 4.-6.2.2019 Göteborg Ruotsi sekä NBBC kokous 7.2.2019 Göteborg Ruotsi; sekä NBBC neuvojien kesätapaamiseen Virossa 27.-29.5.2019</p>

Toimenpide	Miten toimenpide on toteutunut
3. Ohjelmakauden aikana jatketaan sähköisen viestintä- ja oppimisympäristön kehittämistä. Toteuttamisesta vastaa SML:n toimihenkilö. Viestintä- ja oppimisympäristöön kootaan kaikki keskeinen oppimateriaali. Sen lisäksi tehdään opetusvideoita keskeisistä hoitotoimenpiteistä.	Havaintotarhaajille tehty omat sivut, jonne kootaan havaintotarhaajille ohjeita, Jalostusarvioijille laadittiin ohjeet.
4. Mehiläishoito-ohjelmasta, kuten sen sisällöstä ja sen puiteissa järjestettävistä koulutuksista tiedotetaan Mehiläinen-lehdessä, mehiläishoitajat.fi –sivuilla ja tarhaaja- ja paikallisyhdistystiedotteissa.	Lehti-ilmestyi 6 kertaa. N. 1/6 artikkeleista tuotettiin ohjelman rahoituksella.
Mehiläistuotteiden ominaisuuksia määrittävien laboratoriodien tukeminen	
<p>Hunajan laadun määrittäminen tehdään noin 140 näytteestä. Näytteistä määritetään keskeiset hunajan laatua kuvaavat ominaisuudet: kosteus, HMF-pitoisuus, invertaasi ja sähköjohtavuus.</p> <ul style="list-style-type: none"> Lisäksi hunajille tehdään aistinvarainen arviointi ja tarkistetaan niiden pakkausmerkinnät. Siitepölymääritykset tehdään 100 näytteestä. Lisäksi seurataan tarvittaessa muiden mehiläistuotteiden laatuominaisuuksia ja niissä havaittavia jäämiä. <p>Palautteen avulla tarhaajia opastetaan huomioimaan tuotteiden laatuun vaikuttavat kriittiset seikat sekä käsittelemään hunajaa oikein.</p>	<p>Toimenpiteen toteutuminen taulukossa 3</p> <p>Tuloksista tiedotettiin tarhaajille kirjeellä keväällä 2019 sekä yleisesti Mehiläinen-lehden välityksellä. Mehiläisessä artikkeli oli lehdessä 4/19 s. 124-125.</p>
Yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevan soveltavan tutkimuksen kanssa	
<p>1. Mehiläishoidon tuottavuuteen etsitään ratkaisuja havaintotarhaajaverkoston avulla.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarhaajien avulla selvitetään mehiläisalan rakennetta, hoitotyön tehokkuutta sekä mehiläistalouden kannattavuutta. Satokauden alkamista, sadon kertymisen intensiteettiä ja satokauden päättymistä seurataan eri puolilla maata sijaitsevien vaakapesien avulla. Vaakapesien painonmuutokset kerätään nettiin. Ohjelmakauden aikana parannetaan vaakojen huoltoa ja selvitetään vaakojen uusintaa ja tulevan seurannan laajuutta. Varroapunkin torjuntamenetelmiä testataan yhteistyönä mehiläistarhaajien kanssa. Tarvittaessa hankitaan lisää varroaseurannan verkkopohjia ja testataan myös olemassa olevien ja uusien menetelmien tehoa ennen niiden laajempaa käyttöönottoa. 	<p>Toimenpiteen toteutuminen on esitetty taulukossa 3</p> <p>Kauden aikana toimimattomat vaa'at kerättiin huoltoa varten. Kaikki kunnostuskelpoiset vaa'at korjattiin ja jaettiin takaisin käyttöön. Loput vaa'at romutettiin. Vaakapesäverkosto koettiin suhteellisen kattavaksi. Osa toimintaan käytetyistä vaa'oista oli tarhaajien omia.</p> <p>Verkkopohjia hankittiin. Uusien menetelmien testaamista aloitettiin.</p>
2. Muuta soveltavaa tutkimusta ja koetoimintaa sekä selvityksiä tehdään yhteistyössä eri tutkimuslaitosten ja/tai korkeakoulujen kanssa. Aiheina voivat olla esimerkiksi kysynnän ja tarjonnan kartoitus, ja hunajan vaikutukset ja ominaisuudet.	Kauden aikana työn alla olivat <i>[nimi poistettu yksityisyyden suojan vuoksi]</i> ja <i>[nimi poistettu yksityisyyden suojan vuoksi]</i> opinnäytetyöt
3. Soveltavan tutkimuksen puitteissa selvitetään kotimaisen vahan laatua erikoistuneen laboratorion palvelun avulla.	Vahanäytteitä tutkittiin
4. Lisäksi seurataan kansainvälisiä tutkimuksia ja raportoidaan niistä tarhaajille.	Kansainvälistä tutkimusta seurattiin ja niistä raportoitettiin Mehiläinen lehdessä ja seminaareissa.

2. Koulutustapahtumat kauden aikana

Koulutustapahtuma	pvm	Paikkakunta	Osallistujat
Opintomatka Benelux-maihin	22.-29.9.2018		30
Sadonkorjuuseminaari	17.11.2018	Turku	200
Kouluttajakoulutus	13.-14.10.2018	Mustiala	33
Karhuseminaari	23.2.	Varkaus	18
Pölytysseminaari	4.4.2019	Helsinki	80
Luomuseminaari	16.2.2019	Mikkeli	35
Havaintotarhaajaseminaari	23.-24.3.2019	Lammi	36
Kehittämisseminaari	13.-14.4.2019	Seinäjäki	25
Nuorisoseminaari	7.6.2019	Turku	11
Emonkasvatusseminaari	17.18.6.2019	Kangasala	25
Paikallisyhdistyskoulutukset		15 yhdistystä	589
Yhteensä			1082

3. Ohjelmakauden suoritusindikaattorit

Toimenpide	Tavoite	Toteutunut
A) Mehiläishoitajille ja mehiläishoitajien organisaatioille annettava tekninen apu		
Henkilökohtainen neuvonta, kpl	900	925
Valtakunnalliset seminaarit, kpl	8	10
Tarhaajien alueellinen koulutus, kpl	60	74
Ohjelman tiedottaminen, julkaistut ja artikkelit, kpl	35	36
Tuotetut oppimateriaalit ja oppaat, kpl	5	6
D) Mehiläistuotteiden ominaisuuksia määrittävien laboratorioden tukeminen		
Hunajanäytteitä yhteensä, kpl	140	140
Aistinvarainen arvostelu, kpl	140	140
Pakkaus- ja pakkaajamerkinnot, kpl	140	140
Kosteus, HMF, invertaasi, sähkönjohtavuus, kpl	140	140
Siiitepölyanalyysi, kpl	100	100
F) Yhteistoiminta mehiläishoitoalaa ja mehiläistuotteita koskevan soveltavan tutkimuksen kanssa		
Kannattavuuskirjanpitoiloja, kpl	19	9
Vaakapesiä seurannassa, kpl	40	38
Opinnäytetyöt, kpl	4	2
Julkaistut tutkimus- ym. artikkelit, kpl	20	15
Kenttäkokeet, kpl	1	0

4. Ohjelmakauden talousarvion toteutuminen

Toimenpide	Budjetti	Toteutunut	Toteutuma %
Tekninen apu	135500,00	113 079,14	83,5
Varroapunkin torjunta		ei käytössä	
Siirtohoidon järjeistäminen		ei käytössä	
Laboratorioden tukitoimenpiteet	35010,00	30893,51	88,2
Mehiläiskantojen lisääminen		ei käytössä	
Yhteistoiminta soveltavan tutkimuksen kanssa	60764,00	56285,89	92,6
Yhteensä	231 274,00	200 258,54	86,6

Helsingissä 27.1.2020

[nimi poistettu yksityisyyden suojan vuoksi]
vt toiminnanjohtaja